

ek, 1931. október 9.

hangverseny. 9.30: Pontos
őjárás, hírek. 9.45: Ma
fordításban. 10.20: Idő
zenekari hangy.
gverseny. 22.15: Cigány

Szimfóniák. 22.15: Szó

Tánczene.
Fuvolazene. 21: Ének

pszerü szimfónikus zene
5: Filharmónikus hangy

20.15: Filharmónikus

Kamarazene.

mán: Ceikagói hercegnő

Grammofón.

zenekari hangverseny.

Zenekari hangy.
Szórákzóttató zene.

goraverseny. 20.30: Szó

ekari hangy.

ék: Szórákzóttató zene.

5: Jett. 24.30: Jazz. — 45

at, október 10.

: Opera. Utána hírek.

Hangverseny. 9.30: Hí

rangszo. 12.05: A Város

órusa férfikvartettjének

25: Hírek. 1: Pontos id

2.45: Hírek. 4: Töröl

4.45: Pontos időjelzés

: Egy pesti muzsikussal

25: Szmirnoff Szergej

lalajkenekarának hangy

Rádió amatőrpósta. 6.45

Nótákertből. 7.30: A m

adásának ismertetése

apjának felolvasása.

peraház előadásának kö

Turandot. Az előad

ntés. Majd: Pertis Jen

ának hangversenye.

okokozése.

Zenekari hangy.

: Könnyű zene.

0: Vidám est.

Tánczene.

5: Éneklő fűrés.

Chopin művei.

Tánczene.

Könnyű zene. Grammof

izettti: Lammermoori Lu

Fuvózene. 20.05: Citer

eny. 21: Hangy.

Grammofón.

Hébe regyházi dalok.

zenekari hangy.

avolat. 22.35: Tánczene

19.

né Vegetárius Étterm

Ferdinand (Wesselény

a Szappan uca felöl

vegetárius ételek. P

s. Nagyon olcsó árak.

töltőképes ászokhordó

—35 hektóliteresek és

inden nagyságban. A

nda József kádárme

ntirozás, kézi és gépi

és legszébb és legol

ke kézimunka szalónj

iu 16.

XIV. ÉVF. * 227. SZAM
Cluj — Kolozsvár, 1931.
október 10 Szombat
5692 ÉV Thisri 29

Taxa po
platite in nu
No. 224.716

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (vult Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

UJ KELET

ESZÓPOLITIKAINAPLAP

Az Uj Kelet az egyetemes erdéli
és bányászati zsidóság politikai
napilapja.
Cikkeink utánn
forrás megjelöl
Kéziratokat nem küldünk vissza
megérzésükre nem vállalkozunk

Berinde Juon ujságíró lett

Néhány nappal ezelőtt ezen a helyen az ismeretlen Dumitrescuról írtunk. A borsai görögkeleti papról és a máramarosi Vasgárda apjáról, akiről egy sajtóperi idézés kapcsán kiderült, hogy ismeretlen Borsán.

Persze azért ismerik Dumitrescut Borsán, csak éppen az idézés nem találta meg. Ma is pap a faluban, bár a püspöke vagy egy félve, hogy elhelyezte Beszarabiába és ma is vasgárdista, sőt Petringenaru val, a jelenleg Nagyváradon állomásozó nyugalmazott cipészmeisterrel együtt erdélyiszerte meg akarja szervezni a Vasgárdát.

Nem így Berinde Juon, a görögkatolikus pap, egykori kollegája Dumitrescunak a Vasgárdában. Berinde otthagya a Vasgárdát, belépett a nemzeti parasztpártba és üres óriában ujságírással foglalkozik.

Máramarosi leveleket küldözget egy bukaresti lapnak.

Eppen ma jelent meg egy levele a Curutulban.

Nincs abban szó a zsidókról, nincs abban szó a Vasgárdáról, még a polyanai templomban tartott beszédeiről sem.

Szólid és enyhe, majdnem papos hírekről ír krónikát Berinde Juon.

A máramaroszigi cipészek készülő sztrájkjáról.

Hogy a juhokat pusztítják a medvék és a pásztorok még sem kapnak fegyverviselelési engedélyt.

Hogy a jövő évben új vasutonalat építenek Máramarosban.

A szigeti Astra új vezetőséget választott.

A nemzeti parasztpárt pedig propagandagyűlést tartott Drumórfalván.

Ennyi mindenféle érdekl Berinde Juont új foglalkozásában. Mennyi könnyet és mennyi szenvedést takaríthatott volna meg a máramaroszigi zsidóság, ha Berinde Juon két évvel előbb kezdte volna meg karrierjét. . .

Svájc is katonásdit játszik

A tábornokok, hivatásos militaristák és mindazok, akik a katonásdit magáért a katonásdiért szeretik, meg lehetnek nyugodva. Nem kell halálos félelemtől vacogva tartaniok attól, hogy leszerelés esetén nem lesz több alkalmuk diszes felvonásokat tartani. Ime: Svájc példája is ezt igazolja. Svájcban nincs állandó hadserege, Svájcban nincs általános hadkötelezettség. A hadsereget egy pár ezer főnyi milícia képviseli mindössze. Azaz még sem egészen így van. Minden ősszel hadgyakorlatokat tartanak ebben a festői és egyben vajjal, tejfőlével folyó országban, amelyre a polgárság éppen hadköteles sorban levő férfiai kötelesek bevonulni.

Ezeket a hadgyakorlatokat azután mindenki kiélheti katonai ambícióit. A legszelidebb tejjgazdaságvezetők, sajtógyárosok és hoteltulajdonosok is hadvészülteket ölthetnek fel és diszlelésben vonulhatnak el az alkalmi brigád, vagy hadtestparancsnokok előtt. Penghet a sarkantyú, csörömpölhet a kard, csilloghat az acélsisak, fénytől reszkethet a mündérok gombja. A rezesbandák talpalá való indulót játszhatnak.

Igy történt ez pár nappal előbb is Svájcban. Kilenczser főnyi alkalmi katonavonult el dörgő léptekkel az alkalmi parancsnokok előtt. Hat órán át tartott az elvonulás és a magas hegyecsucok tetején megszikrázott a hó az örömtől. Erő és elszántság jellemezte a felvonulót. A tizenötézer néző között helyet foglalt nők tekintete ittasan tapadt a hadfiakra. A zászlók Svájc nagyságát, függetlenségét lobogtatták.

Gyönyörű ünnepek lehettek. Egy dolgos, békés, nyárspolgári hajlandóságú nép alkalmi apothézisa. Egy népé, melynek pedig nincs állandó hadserege, nincs, vagy csak elenyésző számegegyeséget képviselő hadiköltészetése van. Főlöleses tehát, hogy leszereljen. Már régen le van

Egy lengyel fürdőhelyen gázrobbanás következtében összeomlott egy négyemeletes biztosítási palota

Varsó, október 9. Dingen lengyelországi tengeri fürdőhelyen a kereskedelmi tengerészeti biztosítási intézet 4 emeletes palotájában borzalmas gázcsórobbanás volt, melynek következtében az épület nagyobbik része összeomlott. Az épület ötven lakása közül csak tizenkettő maradt épségben. A robbanásnak eddig kilenc halottja és husz sebesültje van. Számos lakó még hiányzik, akik valószínűleg szintén a katasztrófa áldozatai lettek.

Tizezer lejre szállítják le a miniszterek fizetését

A bukaresti tábla helybehagyta az „Adeverul“ főszerkesztője elleni merénylet elkövetőjének büntetését

Bucuresti-Bukarest október 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul ma délutáni számában hosszasan foglalkozik a politikai helyzettel. A lap megállapítja, hogy a német és angol politikai események nem fognak következni a román állam életére. Nagyon valószínű, hogy figyelembe fogják venni azokat a szuggesziókat, amelyeket az utóbbi időben francia vezető körökből román reprezentánsok előtt tettek. A Jorg. Argetoianu kormány le fog mondani, hogy átadja helyét egy a pártokból, a pártok közreműködésével alakuló kormánynak.

hogy a 25 milliárdos költségvetést teljes lehetetlen keresztülvinni anélkül, hogy a kormány ne volna kénytelen az állam személyi kiadásait jelentős mértékben csökkenteni. A kormány hír szerint azzal igyekszik elébeugrani a várható tiltakozásoknak, hogy 10000 lejre fogja leszállítani a miniszterek törzsfizetését. (A miniszterek jelenlegi törzsfizetése 20—25 ezer lej körül mozog, ami azonban a különböző járulékokkal együtt felmegy 100.000 lejre is).

A tábla is három évre ítélte Dumitrescut

Bucuresti-Bukarest, október 9. A bukaresti ítélőtábla ma délután hirdette ki az ítéletet Constantin Dumitrescu vasgárdista ügyében. Dumitrescu, mint ismeretes, az Adeverul főszerkesztője ellen elkövetett merénylet miatt 3 évi börtönrre ítélte a törvényszék. A tábla helybehagyta ugyan az ítéletet, de súlyosított annyiban, hogy Dumitrescunak nem fogják beleszámitani a vizsgálati fogságban eltöltött hónapokat. Ítéletének kitétele tehát a tábla ítélet kihirdetésének napján veszi kezdetét. Ezzel egyidejűleg a tábla megítélte a Socor által kért 1 lejes kár térítést is.

Ujra leszállítják a tisztviselők fizetését

A kormány tevékenysége egyébként csaknem teljesen a jövő évi költségvetés előkészítésében merül ki amely körül hatalmas viharok ígérkeznek. Most már teljesen bizonyosnak látszik, hogy ismételten le fogják szállítani a köztisztviselők illetményeit. A kormány egyelőre hivatalosan nem nyilatkozott erről a kérdéstről, csupán Argetoianu pénzügyminiszter tett halvány célzásokat arra, hogy amennyiben nem lesz más kiút, ugy kénytelen lesz az áldozati adó eszközehez hozzányulni.

A beavatottak azonban úgy tudják, szerelve. És lám: mégis tud, ha akar katonásdit játszani. Megmutathatja a világnak a hadierényeit, fel tudja lelkesíteni honpolgárait a katonai dícsőség irányában. Svájc honpolgárai, ezek a tipikus civilek, tudnak alkalmadtán kitünő közlegények és kitünő hadosztályparancsnokok is lenni. Nincs semmi baj azért. A leszereléstől rettegő militaristák és hivatásos katonák rémüldözése tehát fölösleges. A leszerelés után sem fog kivészni a lehetőségé annak, hogy a katonai ambíciókat alkalmadtán kiélhessék azok, akiknek még ilyen ambícióik lesznek. Minden ősszel majd mündért ölthetnek és a tömeg üdviválgása közben nyugtathatják meg lelkiismeretüket abban a tekintetben, hogy a haza nincs veszélyben, amíg olyan derék fiai vannak — mint például a svájci milícia katonái. Leszerelés mellett, sőt a leszerelés ellenére.

Ki az árdrágitó?

Különös hajsza folyik néhány nap óta a kolozsvári fakeskedők ellen. Az egész ugy kezdődött, mint egy film: Rendőrségi rajtaütés, fel a kezekkel, motozás és más amerikai változatosságok. Így leleplezte a rendőrség azt, ami egy percig sem volt titok, hogy a fakeskedők kartellt készítettek elő. Az érdekes film második felvonását most pergetik. Uzsora miatt eljárást indítottak a fakeskedők ellen és a nem mindennapi per ma kerül elbírálás alá második és egyben utolsó bírói fórum előtt. Az első fórum igazolta a fásokat és dezavualta a rendőrségi eljárást. Mert a kartell előzőleg igaz, hogy nagyon kellemetlen mellékke van, de nem jelenti mindig ugyanazt. A fások kartellje például közös beszerzési szövet akart teremteni és a „leleplezett“ kereskedők azt állítják, hogy a kartell révén olcsóbb lett volna a fa. Egyébként is az uzoratorvény végleg kiöregedett. Tiszta anachronizmus az egész. Négy évvel ezelőtt bizonyára szükség volt rá. Akkor emelkedő tendenciát mutattak az árak. Szükség volt tehát sági fékezésre. Ma pedig? Vigasztalanul morzsolódnak lefelé az árak. A kormány egyebet sem tesz, csak felfelé akarja srofolni a gabona árát. Hogy a fa drága? Igaz. Hogy olcsóbb kellene legyen? Az is igaz. De igaz az is, hogy a fát nem a kereskedők drágitották meg. Hanem a vasut a magas tarifával. Most, hogy olcsóbb lett a szállítás, auto matikusan lesz olcsóbb a fa is. Rendőrségi razzia és rajtaütés nélkül is

VILÁG 1 ÜKRE Az angol választások esélyei

Soha még zavarosabb pártpolitikai viszonyok között nem indult választásokba az angol nép, mint az október 21-ikére kiirt választásokon. Nemesak az ország gazdasági helyzete mutat lázas kilengéseket, de a pártok belső és egymásközötti viszonya is olyan eltolódásokat szenvedett, amelyek megnehezítenek minden komoly prognózist a választások eredményeire vonatkozólag. Ez a választás szakítani fog az angol politika történelmivé vált tradícióival. Angliában évszázadokon keresztül két párt állott szemben egymással, a whigek és a toryk, a liberálisok és a konzervatívok, amelyhez a városi nagypar kialakulásával néhány évtizeddel ezelőtt csatlakozott a harmadik párt, a labour party, a munkásság pártja. Amig tehát Európa többi államaiban nyolc-tíz, sőt — mint például Csehszlovákiában — 30-35 párt veszi fel a választásokon a küzdelmet, addig Angliában a kevés pártok szisztémája biztosította a politikai élet stabilitását.

Ez a rendszer a mostani választásokon halálos dőfést kap és nincs kizárva, hogy Angliában is megkezdődik a pártoknak egy olyan szétforgácsolódási processzusa, amely olyan komplikálttá és bizonytalaná teszi a többi európai államok politikai életét. Az edigi jelek szerint a munkáspárt két, sőt talán három frakcióra bomolva megy a választási küzdelembe és a liberálisok szintén két szembenálló táborban veszik fel a küzdelmet. Egyedül a konzervatívok tudták megőrizni egységüket. Komplikálja a helyzetet, hogy a konzervatívok, a munkáspárt és a liberálisok disszidens csoportjaival, az ugynevezett nemzeti kormány jelszava alatt indulnak a választási küzdelembe, ami rendkívül megnehezíti a választási harcétér áttekintését.

A mostani angol választásoknak legérdekesebb, mondhatnánk centrális figurája Macdonald miniszterelnök. Az a tény, hogy Macdonald kéthetes tétovázás után részánta magát az új választások kiírására, ismét helyreállította a munkáspárt disszidens vezérének már-már megrendített presztizsét. Macdonald azzal a tétellel, hogy pártja akarata ellenére, élére állott a nemzeti kormánynak, hihetetlen népszerűsége tett szert a polgárság bizonyos köreiben és különösen a női választók között. Angol választási szakértők szerint az angol választóknak közel 60 százaléka nem tartozik pártkeretek közé, hanem fluktuáló elem, amely a választási propaganda és a pillanatnyi hangulatok hatása alatt adja le szavazatát ilyen országban rendkívüli szerepe van az egyéni népszerűségnek. Macdonald e pillanathban kétségtelenül rendelkezik ezzel a tömegekre ható népszerűséggel. Legutóbbi szentimentális hangú kiáltványával valósággal megfőzte a nőket, akik ma ugy beszélnek róla: „who is such a beautiful man“.

A nemzeti kormánynak tehát van tényleges választási vezére, míg a többi pártoknál éppen ez a vezér hiányzik. Lloyd George méltó ellenfele lehetne Macdonaldnak, de Loyd George beteg és valószínűleg csak nagyon kismértékben vehet részt a választási propagandában. A munkás-

párt jelenlegi vezére, Henderson pedig inkább szervező és hivatalnok talentum, aki nem rendelkezik olyan magnetikus vezéri kvalitásokkal, amelyekkel felgyújthatná a tömegek fantáziáját. A munkáspárt tehát inkább a programját küldi a frontvonalba, mint embereit. Ez a program mindezekelőtt a munkanélküli segély csökkentése valamint az élelmiszereknek védvámok által való megdrágítása ellen irányul. A munkáspárt tehát biztosan számíthat a munkanélküliek, a Labour Party és a független munkáspárt szavazataira. A kispolgárság és a proletarizálódó középosztály azonban valószínűleg túlferradalmnak fogja találni a bankok, bányák és mezőgazdaság nyilvános kontrollját amely követeléseket a munkáspárt ugyan csak felvette programjába. Ha a munkáspárt abszolút parlamenti többséghez jutna, ez kétségtelenül a legmélyrehatóbb gazdasági átalakításokat vonná maga után Angliában.

A jelenlegi szituációban azonban föltöbbször valószínűtlen, hogy a munkáspárt ezt a többséget megszerezhetné, annak ellenére hogy a párt választási jelszava: „Az élelmiszervámok ellen! igen népszerű. Az angol alsóháznak 615 tagja van. Ahhoz, hogy a munkáspárt abszolút többséghez jusson, az eddigi 283 mandátumhoz még 30-35 új mandátumot kell szereznie. Ez annál valószínűtlenebb, mert körülbelül 70-80-ra tehető azoknak a szocialista mandátumoknak a száma, amelyekhez legutóbb csak relatív többség révén jutottak s amelyeket most a nemzeti kormány a maga számára biztos kerületeknek tekint. Így messziről nézve inkább az látszik valószínűnek, hogy a Macdonald és csoportja nélkül küzdő munkáspárt a kedvező pszichológiai helyzet ellenére is aligha fog két száznál több mandátumot szerezni.

A liberális párt évek óta folyó hanyatlási processzusa ezen a választáson valószínűleg tragikus fináléhoz érkezik és nincsen kizárva, hogy a párt jelenlegi formái között megszűnik létezni. Lloyd George egy progresszív polgári párt megalakításán fáradozik és a Herbert Samuel-csoport, amely jelenleg a nemzeti kormánnyal tart, valószínűleg orientációt fog keresni a konzervatívokhoz. Egy nagy történelmi multra és tradícióra visszatekintő párt végzeté teljesül ezzel be, egy párt, amely évszázadokon keresztül irányította Anglia s közvetve a világ sorsát.

A legnehezebb a konzervatívok esélyeit megjósolni. Jelenleg 250 képviselőjük van és nincs teljesen kizárva, hogy Macdonald segítségével abszolút többséget szereznek. Macdonald számára ez föltöbbször veszélyes megoldás lenne, mert ha a toryk olyan erősen vonulnak be az új alsóházba, hogy a liberális és szocialista disszidensek nélkül is többséggel rendelkeznek, úgy kézenfekvő, hogy igyekezni fog rövidesen megszabadulni a nemzeti kormány szépenhangzó de kényelmetlen ballasztjától és egyedül fogják átvenni a kormányzást. Ez pedig a védvámok azonnali életbelépését jelentené. Sokkal nagyobb a realitása azonban annak a kombinációnak, amely szerint a konzervatívok csakis a disszidens liberálisokkal és a munkáspártiakkal együtt fognak tudni többséget alkotni, akik a várható 40-50 képviselőjükkel a mérleg nyelvét fogják alkotni és így mindenképpen módjukban lesz, hogy lényegesen enyhítsék a toryk védvám politikáját.

A legvalószínűbb prognózis tehát az, hogy egyetlen párt sem éri el az abszolút többséget s így nincs kizárva, hogy még hosszú ideig nemzeti kormány fog állani Anglia élén — Macdonald vezetése alatt.

a világmárka megóvja Önt a nemzeti betegségektől.

Az antiszemita internacionálé bukaresti manifesztációja

„A hamburgi választás Hitlerék utolsó győzelme volt“

— mondta Paul Löbe a német birodalmi parlamenti elnök az Uj Keletnek adott nyilatkozatában

Dr. Mózes az interparlamentáris konferencia német delegációjának zsidó tagja nyilatkozik a német delegációnak küldött fenyegető levélről

Bucuresti-Bukarest, október 9.

„Igen tisztelt Uram!

Egyelőre még jóakarattal figyelmeztetjük, hogy mindennek meg van a maga határa és éppen így a román vendégszeretnek is.

Talán megfigyelhették, hogy az Interparlamentáris Unió konferenciája ideje alatt a kamara tribünjei üresek maradtak. És ha tudni akarják, hogy miért, hát mi megmondjuk: azért, mert ez a konferencia szabadkőműves és zsidó szellemű volt átitatva.

Hozzá voltunk szokva ahhoz, hogy a román parlament tribünjein kizárólag a forró honszeretet szavát halljuk. És ez az egyetlen érzés, amely respektust parancsolhat más nemzetekkel szemben, amelyek a maguk során hasonló érzések fűtenek át.

Eljének az összes országok patriótái! Eljen a Zsidó és Szabadkőműves-ellenes Nemzetközi Keresztény Liga!

Eljen Hitler!

Hamburgban a nemzeti szocialisták 14 új mandátumot kaptak, a szocialisták 10 mandátumot veszítettek!“

Ezt a levelet az Interparlamentáris Unió konferenciáján résztvevő összes német delegátusok megkapták és pedig:

Löbe, a német parlament elnöke,
dr. Bell, volt igazságügyminiszter,
dr. Bayersdorfer,
dr. Breitscheid író,
M. Ebert ujságíró, az elhunyt köztársasági elnök fia,
M. Jaenicke,
Joos ujságíró,
Mayer, volt miniszter,
dr. Moses Gusztav orvos,
Sollmann ujságíró, volt belügyminiszter,

dr. Schnee tartományi kormányzó,
Ulitzka Carl prelátus és a delegáció még hét tagja.

A levél francia nyelven volt megírva és az aláírás helyén kampószerű volt.

Hitlernek meg vannak az emberei az egész világon

Dr. Mózes, a német delegáció egyetlen tagja (a német parlamentnek 11 zsidó tagja van) hívta fel a figyelmünket a fura levélre.

— Ugy látszik La Fontaine után ránk kerül a sor — jegyezte meg mosolyogva, miközben átnyújtotta a levelet. Fehér felváltva papírra, géppel van megírva. Mózes dr. továbbra is mosolyogva folytatta:

Sajnos, Hitlernek meg vannak a maga emberei az egész világon. Amint a levélből is kivehető, nyíltan hangoztatják, hogy nemzetközileg vannak megszervezve.

— Látja — folytatja — ezek a bolsevizmus erjesztői.

— Vajon kitől jönnek a levelek? — tettük fel a kérdést.

Hitler vagy Cuza az egy

— Teljesen mindegy, hogy német avagy román részről jön. Cuza vagy Codreanu nem különb legények, mint Hitler, de megnyugtatom, Hitler sem különbözik sem miben sem Cuzától, avagy Codreanától. Együtt dolgoznak, állandó kontaktust tartanak fenn és eszközeik is ugyanazok.

— A hatóságokat értesítették-e a fenyegető levelekről?

— Nem — válaszolta dr. Mózes —, azonban hosszasan elbeszélgettünk a kormány egyik legjelentősebb tagjával a hitlerizmus, önkényes elvezetésű mozgalom veszedelméről.

Romániában még gátat lehet vetni a hitlerizmusnak

— Ezek a sötétségre hajlamos emberek, mint a sakálók, csapnak le a nyomorra, ott ütnek sátrat, ahol legnagyobb a szegénység, a nyomorúság és az éhínség. Természetes, hogy a nyomorgók s az éhezők könnyű prédát jelentenek Hitlerék kezében s innen van az is, hogy a hitleristák oly sokszor testvéri megértést tanúsítanak a másik szélsőséggel, a bolsevistákkal szemben.

— Ugy az önként, mint a mi kormányunknak a legkíméletlenebb, a legdrasztikusabb eszközöket kell ezzel a mozgalommal szemben alkalmaznia, különben az egyre súlyosbodó gazdasági krízis következtében váratlan meglepetések is bekövetkezhetnek. Romániában még nem késő gátat vetni a hitlerizmus elé, itt a nép még sincs annyira megmetyekezve.

A német demokrácia hibája — A német demokrácia kissé későn ébredt tudatára annak, hogy bizonyos jogok vak tiszteletbentartása lehetővé tette Hitlernek a tömegek félvezetését.

— Az az érzésünk, hogy önkényes a cuzizmusnak nehéz lesz mégis lábrakapnia. Egyrészt az uralkodó személye is garancia erre, másrészt a kormánynak

olyan tagjai is vannak, akik tisztában vannak azzal, hogy milyen veszedelmes rejteget az államra a cuzizmus.

Löbe a hitlerizmusról

— Hogyan akarják felvenni a küzdelmet Hitlerékkel? — kérdeztük. Ebben a pillanatban Löbe, a Reichstag elnöke lépett hozzánk. Dr. Mózes bemutat s maga ismétli el Löbe előtt kérdésemet. Gondolkodás nélkül kész a válasszal:

— Körömszakadtáig fogunk ellenük küzdeni. És le fogjuk, mert le kell őket győznünk. A hitlerizmus a tipikus demagógia gyümölcse. Szervezetük egy kártyavár, amely össze fog omlani, amint a tömegek előtt sikerült őket lelepleznünk.

— De ezenkívül — folytatta Löbe —, ha kell és szükségét fogjuk érezni, a legdrasztikusabb intézkedéseket fogjuk venni és minden romboló és gyűlölettel szító mozgalommal szembe állítani. A rendnek minden körülmények között biztosítva kell lennie. Olyan idöket élünk, amikor egyetlen állam sem engedheti meg magának, hogy felelőtlen elemek egyéni szabadságából lelkiismereti kérdést csináljon és elvi álláspontja helyezkedjék. Mert az eddigi német kormányok ezt tették.

— A hamburgi választások eredményei mivel magyarázhatók?

— Reméljük, hogy Hitleréknek utolsó győzelmük volt. Ezzel a két német politikussal folytatott beszélgetésünk befejeződött.

Hátszegi Ernő

Hét év alatt tengeri kikötővárossá akarja átalakítani Moszkvát az orosz szovjetkormány

Megkezdődnek az orosz-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások

London, október 9. Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány tervbe vette, hogy az orosz fővárost mélyjárati óceáni hajók részére is járható csatornákkal köti össze a Keleti és a Kaspi, valamint a Fekete tengerekkel. A csatornaépítésekhez közelebről hozzáfognak. A tervek szerint a csatornák hét év alatt meg fognak épülni s Moszkvából jelentős kikötőváros lesz. Egyidejű jelentés szerint Moszkvában közelebről nagy autógyár kezd megüzemét, mely évenként 25 ezer teher-

gépkecsit fog előállítani. Charkowban is befejeződött egy gyárépítés. Ebben az üzemben traktorokat fognak gyártani.

Prága, október 9. Ugy hírlik, hogy közelebről megkezdődnek az orosz-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások. A külügyminisztérium már jórészt ismeri a szovjet kívánságait.

A lapok szerint a tárgyalások előterében a legnagyobb kedvezmény, a vámleszállítás, valamint a csehszlovák export kontingentálása áll.

A lengyel zsidó parlamenti képviselők az államtól követelik a zsidó proletáriátus fölsegélyezését

Varsó, október 9. A lengyel sejm egyik legutóbbi ülésén a munkanélküliség leküzdéséről szóló vita során Henri Rozmarin képviselő a Zsidó Parlamenti Klub nevében radikális változtatásokat követelt a mostani adórendszeren, amely a zsidó lakosság teherviselőképességével nem számolt és a közgazdasági életben való minden kezdeményezésétől megfosztja. Követelte,

hogy munkanélküli segélyben nemzeti segélyre és vállalás való tekintet nélkül mindenki részesülhessen. Nagyon fontos, hogy a zsidók közgazdasági élete megélénküljön. A kereskedelem gyorsuló kipusztult, az iparosok munka nélkül állanak és a zsidó lakosság proletarizálódása már katasztrális méreteket öltött. Százegrek állnak minden foglalkozás nélkül. Minthogy a külföldi segítség kiszikkadt az államnak kell segítenie. A munkáért való segélykiállításunk mindezeideig — mondta dr. Rozmarin — kiáltó szó volt a pusztában, senkinél visszhangra nem talált. Az állam nem akar zsidó tisztviselőket kinevezni és egyre-másra építik le a zsidó alkalmazottakat. A kormány nem támogatja a zsidó iskolákat. Rozmarin a zsidó klub nevében a kormány politikájának radikális megváltoztatását követelte.

IMPERIAL PALACE HOTEL

Bucuresti, Calea Victoriei 47., a királyi palota mellett. Uj vezetés. Teljesen renoválva. Központi fűtés. Hideg és meleg folyóvíz minden szobában. Fürdőszobák. Lift.

Mérsékelt árak!

Egy tanár hid

Constantin Besztercétől jött, majd

Hej

Apahida, október 10. (Szegedről a safför int)

— Már szerdán kiszállott a rendtől, hogy ki tudni, van egy s

— ják, aki azelőtt azt a táncanárt ber. Mikor a re

mi történt, rögt a Vulpeanu leh

— jött Besztercén próbálkozott . . .

— közben pedig ny a táncanárt Ap

Román Józsefet éppen úgy néz magas, sovány, sze szabadlábura

— Az országuton autók. Ujságíró lálkozunk. Jönn

— Majd egymást repülő flottila

— közvetlen közel jön szembe velő

— Draghiciu Aure osztályának vez

— tos ügyész, mos vizsgálatot az

— A mo zói a

— Végigrobogur a vashid közel mellett stoppol

— vörösre sirt sz lett.

— Octavian I kozik be. — En

— A háborzong len fiatal áldoz ternyire fekszi

— besztercei teme lyezi el a friss viu Macedon C

— vostonhallgató földi pályafutá tin Macedon G

— dru Odobescu“ hába öltözött, herautó volánj

— Co

— Constanti merte Beszterc resett és jó tá

— sőbb aztán kit beteges hajlam között forgoló

— tőle az emberel Három hónap Azóta a család

— degültek. A pap a j

— Hiszen jol gazembernek

— együtt. Ki tud ketlenül büns

— Szerdán e

— tünt nekünk, n

— jobb tanuló, s

— Kimentünk a

— lottuk, hogy V

— kilenckor láttá

— Fiat-jában. Fe

— és nem találtu

— sejtettünk. Ha

— mára. Aztán s

— a liceumba, B

— tegnap este s

— hazavigyük a

— A síró fiata

— és a teherkoc

— diák koporsója

— terece.

— Letérünk a

— partjára. Pár

Karácsony előtt nem kerülhet sor az új Hoover-moratórium proklamálására

Hoover hivatalosan közölte a francia kormánnyal, hogy Lavallal a háborús adósságok törlesztéséről és az új moratóriumról akar tárgyalni. Nyilvánosságra hozták Laval amerikai látogatásának programját. Amerikában az európai gazdasági élet teljes összeomlásától félnek

Washington, október 9. A Hoover-moratórium meghosszabbításának nyilvánosságához a francia kormány előreláthatólag többet késedelmet fog szenvedni.

Beavatott körökben megállapítják, hogy Hoovernek még több tanácskozás lefolytatására van szüksége, amíg biztosítani tudja terve számára a kongresszusban a többséget. Ma még igen sokan követelik, hogy Európa előbb lásson hozzá komolyan a leszerelés-végrehajtásához, azután még lesz idő az újabb moratórium proklamálására. Epepen ezért diplomáciai körökben nem hiszik, hogy az új Hoover-moratórium karácsony előtt proklamálható legyen.

Angol politikai és diplomáciai körökben érdeklődéssel fogadták Hoover elnök azon bejelentését, hogy Lavallal tárgyalni fog a jóvátetelek és a háborús adósságok kérdéséről is.

Amerikai beavatott helyen hangoztatják, hogy az elnök nem változtatta meg eddig vallott felfogását,

hogy a háboruból származó kötelezettségek ügyében minden további kezdeményező lépésnek Európából kell kiindulnia,

akár a fizetőképesség új megvizsgálására irányuló javaslat formájában, vagy pedig újabb moratóriumra irányuló óhajban.

Ugy tudják, hogy a kongresszus állásfoglalásáig döntő fordulat most már nem várható

Párizs, október 9. Párizsban ma nyilvánosságra hozták Laval amerikai látogatásának programját.

A francia miniszterelnök október 16-án délután Le Havre kikötőjében az Ile de France luxusgőzös fedélzetén indul az óceáni utra s 22-én reggel érkezik Newyorkba, ahol csak néhány órát tölt. Tiszteletére a newyorki városházán fogadás lesz. Még aznap este Laval megérkezik Washingtonba s három napon át tárgyal Hooverrel és kormánya tagjaival. A három napon át több bankett és fogadóestély fogja élni a politikai és pénzügyi tárgyalásokat. A megbeszélések befejeztével a francia miniszterelnök a hétvégét Stimson amerikai külügyi államtitkár vidéki házában fogja tölteni, majd október 26-án Washingtonon át újra Newyorkba utazik, hajóra száll s november elsejére visszaérkezik Franciaországba.

Egyidejű jelentés szerint Hoover hivatalosan is közölte a francia kormánnyal azokat a terveket, amelyeket Lavallal meg tárgyalni óhajt. Ezek között szerepel a háborús adósságok revidiója, illetve teljes törlése és a Hoover-

HERMES

menetjegyjroda és pénzváltóüzlet Ciu, Cal. Reg Ferd. 13 (v. Wesselényi M. ucca)

Bel- és külföldi menetjegyek eladása. Körutazási jegyek. Szállodák és penziók rezerválása. Kedvezményes igazolványok eladása. Díjmentes felvilágosítás minden utazási ügyben. Pénzváltás. Egyéni és társas kirándulások rendezése. Telefon: 29.

wer-moratórium meghosszabbítása.

A lapok hangoztatják, hogy Hoover az amerikai pénzügyi vezetői vették rá a szanalási tervek realizálására való törekvése,

A magyar Kuria kimondotta, hogy az egyetem köteles nosztrifikálni az idegen egyetemeken szerzett diplomákat

Budapest, október 9. A magyar királyi Kuria érdekes és messze kiható ítéletet hozott a napokban. Egy dr. Kupferstein Márton nevű zsidó orvos a bécsi egyetemen szerzett diplomát, minthogy a numerus klauzusz miatt a budapesti egyetem orvoskarán nem vették fel. Dr. Kupferstein tanulmányai befejezésekor Budapestre ment és nosztrifikáltatni akarta diplomáját. Az egyetemi tanács azonban sem a nosztrifikációs vizgára nem bocsátotta, sem az orvosi gyakorlatra nem adott engedélyt. A fiatal orvos tehát beperelte a magyar államot és kártalanítást

követelt, mert hivatását nem gyakorolhatta, holott az állam állampolgáraitól ezt nem vonhatja meg.

Az összes alsófokú fórumok kérésével elutasították dr. Kupfersteint. A Kuria azonban a napokban kimondotta, hogy a magyar állam tartozik nosztrifikálni dr. Kupferstein diplomáját s lehetővé kell tennie, hogy Magyarországon egzisztenciához juthasson.

Az ítélet nagy feltűnést és meglepetést keltett és azt hiszik, hogy hasonló esetek számára prejudikálni fog.

A kormány elhatározta a CFR személyi- és áruszállítási tarifájának leszállítását

Megtörtént a tüzifa szállítási illetékeinek mérséklése

Bucuresti-Bukarest, október 9. (Az Új Kelet tudósítójától). Elsőnek jelentette az Új Kelet, hogy a CFR vezérigazgatósága elhatározta a tüzifa szállítási tarifájának leszállítását. Megbízható helyről származó értesülésünket most hivatalosan is megerősítik a CFR igazgatótanácsa a tüzifa szállítási illetékét 200 km. körzetben belül 20 százalékkal, 200-tól 300 kg-ig 10 százalékkal és 300 km-en túl legalább 10 százalékkal leszállította. A rendelkezés október hó 10-én, szombaton lép érvénybe.

A tüzifa szállítási illetékeinek redukálása egyébként nem marad izolált jelenség

az államvasutak új tarifapolitikájában. Bukaresti jelentés arról számol be, hogy a kormány gazdasági bizottsága ma délután Argetoianu pénzügyminiszter elnöke alatt ülést tartott, amelyen a CFR szállítási tarifájának általános leszállítását tárgyalta meg. Argetoianu pénzügyminiszter

exponéja és Jonescu tábornok CFR vezérigazgató hozzászólása után a gazdasági bizottság elvben hozzájárult a tarifa általános mérsékléséhez. Albizottságot küldtek ki, amely rövid időn belül előterjesztést fog tenni a kormánynak a leszállítás részleteiről is.

Október 12-én tárgyalja a Nemzetközi Fizetések Bankja a kibocsájtandó aranyigazolványok ügyét

A nemzetközi pénzügyi legújabb hírei

Bázel, október 9. A Nemzetközi Fizetések Bankjának vezetősége szombaton és vasárnap előértekezleteket tart az igazgatótanácsai ülés anyagának előkészítésére. Az október 12-i ülés elé kerül többek között Randolp Burgessnek, a newyorki Federal Reserve Bank európai utra indult igazgatójának tervezete az egymilliárdos aranyfedezet mellett kibocsájtandó aranyigazolványokról, amely akció a pénzügyi helyzet enyhítését célozza s amelyben Franciaországnak is részt kellene vennie, de a francia jegybank a tervet hírszerűen ellentzi.

London, október 9. A stockholmi tőzsdén pénteken, október 9-én újra megnyitják. A tőzsde az angliai aranyfizetések beosztása óta állandóan zárva volt.

Rigából jelentik, hogy a lett minisztertanács devizaforgalmi korlátozásokat határozott el, amelyek ma életbe is léptek Lettországnak. Devizák külföldre utalását

teljesen betiltották.

A Financial News szerint az amerikai Garantie Trust párizsi megbízottjai a Federal Reserve Bank központja megbízásából támogatják a párizsi tőzsdén a dollár-árfolyamot, hogy egyensúlyozzák a nagy tőke-kivonások kedvezőtlen kihatását.

Newyork, október 9. Az ötszázmillió dolláros hitelszindikátust ma National Credit Corporation néven bejegyezték.

A Federal Reserve Bank másfél százalékról két és fél százalékra emelte a leszállítási kamatlábát. A másfélszázalékos kamatláb ez év május 7-ike óta volt érvényben.

Párizs, október 9. Pierpont Morgan amerikai bankár Párizsban vezető bankemberekkel a nemzetközi pénzügyi helyzetről tárgyalásokat folytat.

A Banque Syndicale de Paris bezárta pénztárát s fizetéseketlenéget jelentett. Bécs, október 9. A devizakorlátozási

Brázay sósorszesz minőségben utolérhetetlen!

mert Amerikában biztosra veszik, hogy megfelelő ellenintézkedések nélkül a tél folyamán Európában gazdasági összeomlás következik

s a gazdasági krach nagy amerikai tőkét magával rántani a megsemmisülésbe.

Washingtonban egyébként attól tartanak, hogy az egyre növekvő arany-export el fogja érni az amerikai állam háztartás másfélmilliárdos deficitjének értékét, aminek közvetett hatásaként új ipari, bérleszállítási mozgalom, sztrájkok és a munkanélküliség további emelkedése fog bekövetkezni.

rendelet tegnap életbe lépett. Este már kevés differencia mutatkozott a magánforgalom és a hivatalos clearing között.

Budapest, október 9. A népszövetségi szakértő-bizottság hozzáfogott Magyarország pénzügyi helyzetének vizsgálatához. A munkálatok mintegy tíz napig fognak tartani s azután a bizottság jelentést tesz a Népszövetségnek.

Ha azt akarja,

hogy az ÚJ KELET, az erdélyi zs' dóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

I I Z E S S E
Pontosan előfizetését!

50-70 százalékos áreszállítás! Szépirodalom

Andersen H. Ch.: Mesék és történetek	I. 90
	III. 110
	IV. 90
Andersen meséi. Három kötet	270
Aszlányi Károly: Pénz a láthatáron	50
	Kötve 70
Balassa Bálint minden munkái. 2 kötet. Füzve	180
Balzac de Honoré: A kurtizánok tündöklése és nyomora. Két kötet	130
— A Nucingen-ház	40
Byron: Ifju Harold zarándokutja	35
Chamisso A.: Schlemihl Péter csodálatos története	70
Choderlos de Laoclos: Veszedelmes viszonyok. Két kötet	180
Constantin-Weyer: Egy férfia a multjára borul	65
Crawford F. M.: A bizánci rabszolgaléány	50
Curwood J. O.: Kazán, a farkaskutya	35
Csokonai Vitéz Mihály összes művei. Öt kötet	440
Dickens Ch.: Nagy várakozások. 2 k.	180
Dosztojevszkij: Sztjepancsikovo és lakosai	40
Emőd Tamás: Nótám, füttyöm, citerám	45
Farrère Claude: Éjszaka a tengeren — Bárányzivü Tamás, a jószerecsse lovagja	45
Ferrero G.: A harmadik Róma. 2 köt.	180
Flaubert Gusztáv: Szent Antal megkísértése	90
— Három mese	35
Fogazzaro A.: Leila	90
Géraldy Paul: Ezüstlakodalom	35
— Róbert és Marianne	35
Goethe: Életemből	70
— A napló. Kosztolányi Dezső fordítása. Hermann négy művészi rajzával	70
— Clavigo. Szomorujáték	35
Hedin Sven: Csangpo Láma zarándokutja	50
Hoffmannsthal Hugó: Akárki. Játék a gazdag ember haláláról	35
Ibsen Henrik: Brand. Drámai költemény	90
Juhász Gyula: Holmi. Prózaíráások	50
— Hárfá. Versek	50
Kellér Andor: Szakszofón	35
Kessel: Sibériai éjszakák	50
Klabund: A szenvedély regényei	90

Kapható:

Új Kelet könyvostályában

Vidékre utárvéttel vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.

Műfestés, vegytisztításban, úgy kivitel mint olcsóságban **CZINK** cég vezet!!!

Egy mola

aki

Bucuresti-H Kelet tudósít számában fel A lap szerin kói a szó szor adóvégrehajtó mentett meg Az többi id az elő, hogy szál az adó sem riad vis államkincstár arról, hogy a ugyszólván t vak lakosság meg munkájá jelenségek ne és pénzügyi engednek köv kosság köré moszféra ur csos volna, h hetöt elkövet csillapítására mában nyilat gosan megny

Csütörtökön namegyei Ch Căldare adó furca egyén lam követelés

Az adóbeszed ben kiállt a pére és sorra vó parasztok adótartozásait feltűnt a lát Vidov földmű val kiderült, adóval Heves tőjük között, hogy nem tud alább.

— Ha nem kiáltotta és l

A paraszt r től és lovai hajtó elűtött az ügyben te el. Hogy köz azt mindded tani. Tény az Vidov több p a községházá székel. A pa hajtnak, hog intézni a ló

Az adóvérikádotta ma mében, a köz lyettük a köz nevü ember tokkal, akike megnyugtanni hogy Căldare a ló harccept lej. Időközbe gyülekezett a háromszázán, akik éktelen hogy Căldare kártérítést.

Căldare, ló kussá válik, l lejt fizetni. A

Száz év

Erre a ritka é ryörü, jubile olcsón Goethe vászonkötésbe Emil Ludwig: pel, diszvászó lej, most prop Lepagenál, Kó vagy előrefize

Bőr

Egy beszarábiai falu lakossága megostromolta a község-házát és meg akarta lincselni az adóvégrehajtót,

aki fegyverrel a kezében igyekezett behajtani az adót. Hét parasztot letartóztattak

Bucuresti-Bukarest, október 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Dimineata mai számában feltűnést keltő híradást közöl. A lap szerint egy beszarábiai község lakói a szó szoros értelmében fellázdáltak az adóvégrehajtó ellen, akit csak a véletlen mentett meg a formális meglincseléstől. Az utóbbi időben egyre sűrűbben fordul az elő, hogy a falvak lakossága szembeáll az adóbehajtókkal és az erőszaktól sem riad vissza, hogy megfélemlítse az államkincstár tisztviselőjét. Nem is szólva arról, hogy a magánkövetelések behajtása ugyszólván teljesen stagnál, mert a falvak lakossága szolidárisan akadályozza meg munkájában a végrehajtót. Ezek a jelenségek nem csupán a súlyos gazdasági és pénzügyi válság tünetei, hanem arra engednek következtetni, hogy a falusi lakosság körében meglehetősen feszült a közérzet. Mindenesetre tanácsos volna, ha a vezetőkörök minden lehetőséget kihasználva a falusi kedélyek lecsillapítására, mielőtt még súlyosabb formában nyilvánkozna meg ez a nem túlságosan megnyugtató kedélyhangulat.

„Ha nem fizetsz, lelőlek!”

Csütörtökön délelőtt egy órakor a tighina-megyeyi Chirosova községben megjelent Căldare adóvégrehajtó. Căldare igen furcsa egyéni módszerrel próbálta az állam követeléseit a falusiakon behajtani. Az adóbeszedő vadászfegyverrel a kezében kiállt a falu bejáratánál az ut közepére és sorra leigazoltatta a mezőre igyekvő parasztokat, hogy rendben vannak-e adótartozásaikkal. Rövid várakozás után feltűnt a láthatáron szekerével Dumitru Vidov földműves. Leigazoltatása alkalmával kiderült, hogy hátralékban van az adóval. Heves párbeszéd fejlődött ki közöttük, amíg is Vidov kijelentette, hogy nem tud fizetni. Căldare nem hagyta alább.

— Ha nem fizetsz azonnal, lelőlek! — kiáltotta a lövése emelte fegyverét.

Eldördül a fegyver — elesik egy ló

A paraszt nem ijedt meg a fenyegetéstől és lovai közé csapott. Az adóvégrehajtó elsütötte fegyverét, amely az egyik, az ügyben teljesen ártatlan lovat találta el. Hogy közvetlenül ezután mi történt, azt mindeddig nem sikerült megállapítani. Tény az, hogy mintegy 4 óra tájban Vidov több paraszt kíséretében megjelent a község-házán — ahol az adóhivatal is székel. A parasztok beüzentek a végrehajtónak, hogy jöjjen ki, mert el akarják intézni a ló megsérülésének ügyét.

A végrehajtó ötezer lejt ígér a lóért

Az adóvégrehajtó megijedt és elbarrikádozta magát a község-háza egyik termében, a községi adóosztással együtt. Helyettük a községi bíróságot és egy Sofirescu nevű ember kezdte tárgyalni a parasztokkal, akiket igyekeztek minden erővel megnyugtanni. Megígérték többek között, hogy Căldare meg fogja fizetni Vidovnak a ló harcseptelenné tétele miatt kért 5000 lejt. Időközben azonban a község-háza elé gyülekezett az egész falu népe: mintegy háromszázán. Férfiak, nők, gyermekek, akik éktelen lármá közepette követelték, hogy Căldare jöjjen ki és fizesse meg a kártérítést.

Megrohazzák az adóhivatalt

Căldare, látva, hogy a helyzet kritikussá válik, kiüzent, hogy hajlandó 4000 lejt fizetni. A parasztok nem voltak meg-

elégedve a válasszal és állítólag a község Mundgief nemzetiparasztpárti vezetőjének biztatására megrohmozták a község-házát. Mundgief azt állítja, hogy ő igyekezett lecsillapítani a feldühödött parasztokat, a hatóságok viszont erősítik, hogy Mundgief igyekezett az adóvégrehajtó megölésére felbujtani az embereket. Tény az, hogy a parasztok behatoltak a község-házába, kövekkal betörték az ablakokat és felfeszítették az adóosztás irodájának ajtaját is. Căldare felkapta fegyverét és a levegőbe lökte, amivel sikerült megfélemlítenie a parasztokat.

A község-házáról közben jelentést tettek a szomszédos Comrat városka hatóságai-

nak a történetéről. Comratról két rendőrtisztet és egy szakasz rendőrt küldtek ki a faluba. A karhatalom éppen idejében érkezett meg, mert a helyzet valóban kritikussá vált. A rendőrök szétszórták az egybegyűlt tömeget és a lázadás hét főkolompasát letartóztatták. A letartóztottak között vannak a nemzetiparaszti Mundgief, továbbá Dumitru Vidov, a leölt ló tulajdonosa és egy Boris Bobrioglu nevű orosz. A letartóztatottakat Cuprencu tighinai ügyész és Gáll, a tighinai rendőrprefektúra igazgatója hallgatták ki. Valamennyien azt vallják, hogy ők igyekeztek lecsillapítani a kedélyeket, hogy Căldare terrorisztikus fellépése váltotta ki a

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzenegy új előfizetőt az Uj Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesíthesse kötelességét!!

falu népének reakcióját. Beszélítették őket a tighinai ügyészszeg fogházába. Ezzel egyidejűleg Pasre pénzügyi adminisztrátor felfüggesztette állásából Căldare és a falusi adóosztást, táviratilag kérve a pénzügyminisztériumtól elbocsátásukat.

Ghica nagyváradai prefektus nem engedélyezi a vasgárdisták hétfőre összehívott nagyváradai kongresszusát

A prefektus minden eszközzel megvédi a rendet. Hétfőn veszi kezdetét a borsai-pör táblai tárgyalása Nagyváradon

Oradea-Nagyvárad, október 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Részletesen jelentette annakidején az Uj Kelet, hogy a borsai pör vádlottainak fellebbviteli tárgyalását a nagyváradai Tábla október 12-re halasztotta el. Megírtuk ezzel kapcsolatban azt is, hogy a nagyváradai vasgárda-szervezet, melynek élén Petringeanu, az országiszerte ismert cipészmeister és politikai vezér áll, erre a napra tűzte ki kongresszusát.

A nagyváradai polgárság körében a kongresszusnak pont erre a napra való kitűzése meglehetősen nagy izgalmat keltett, mert joggal hozhatták összefüggésbe a

táblai tárgyalást a vasgárda-kongresszusnak ismeretes szándékaival.

A táblai tárgyalás és a vasgárda-kongresszus készülődéseivel kapcsolatban a nagyváradai sajtó képviselői nyilatkozatot kértek Ghica vármegyeyi prefektustól arra vonatkozólag, hogy milyen intézkedéseket fogantatott a rend fenntartása érdekében.

Ghica prefektus a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

— A vasgárda kongresszusát semmi körülmények között nem engedélyezem. A rendet és nyugalmat minden eszközzel

meg fogom védeni. Emlékeztetek előttem a nagyváradai diákrombolások keserű eseményei, amelyek nem fognak megisméltódní. Pártokon felül álló kormányexponens vagyok és eltökélt szándékom, hogy a mindenféle turbulens elemek akcióját csirjában fojtom el. Azokkal szemben, akik a polgárság biztonságát pillanatig is veszélyeztetni próbálják meg, a legkíméletlenebbül fogok eljárni.

Ghica prefektus nyilatkozata a város polgársága körében nagy megnyugvást keltett.

Lord Reading a gazdasági és pénzügyi világválság enyhítéséről tárgyalt a francia kormányférfiakkal

Nem lesz német-francia vámközösség

Párizs, október 9. Lord Reading angol külügyminiszter folytatta megbeszéléseit a francia kormányférfiakkal. Rendre felkereste Lavalt, Briandt, Flandint és Rollint, majd délelőtt egy órakor a francia pénzügyminisztériumban részt vett Flandin által tiszteletre adott villásreggelin. Az angol külügyminiszter elutazása előtt fogadta a sajtó képviselőit. Hangoztatta előttük, hogy a francia-angol viszony kitűnő. Ennek bizonyossága az is, hogy hivatalba lépése óta első hivatalos külföldi látogatása a francia kormányférfiakkal szölt. Anglia nagy figyelmet szentelt a francia kormányférfiak berlini látogatásának és szimpátiával fogadta az eredményeket. Most érdeklődéssel tekintenek az angolok Laval amerikai utjára. Párizsban tartózkodása alatt megtárgyalták a francia kormányférfiakkal a világhelyzetet és megvitatták azokat a módokat, amelyek

a világ pénzügyi és gazdasági válságának enyhítésére alkalmasak lennének. Délután négy órakor az angol külügyminiszter elutazott a francia fővárosból. A pályaudvaron a francia kormány képviselőiben Briand vett tőle búcsút.

London, október 9. Pénzügyi körökből szerzett információk szerint Laval kijelentette Lord Reading angol külügyminiszternek, hogy német-francia vámközösséget még akkor sem fognak életbeléptetni, ha Anglia áttér a protekcionizmusra. A külügyminiszter visszaérkezett Londonba.

Párizs, október 9. Francia pénzügyi körökben az amerikai országos hitelintézet alapításának tervével kapcsolatosan megállapították, hogy ez végeredményben a hitelinfáció fokozására fog vezetni, holott francia felfogás szerint csak az általános defláció előmozdítása járhatna üdvös ha-

tással. Ezért Párizsban nincsenek elragadtatva az ötszázmillió dolláros tőkével megalkuló amerikai hitelszindikátus alapításának gondolatától.

Dávid Golder

a szegény zsidófiából lett nagystíliú bankár életének regénye fölemelkedéstől bukásáig. Irene Nemirovszkij regénye egyike az utóbbi évek legnagyobb sikerű könyveinek. Ára füzve 136 lejt, Ára kötve 204 lejt. Kapható az UJ KELET könyvosztásában

Szllágysági autobus menetrend

Érvényes 1931. október 1-től

Csucsá-Szllágysomlyó-Nagykároly:					Zilah-Szllágysomlyó-Nagykároly:														
Indul			I.		Érkezik			II.											
I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.						
7.15	10.25	16.35	CSUCSA	9.50	15.50	7.35	11.20	13.30	17.30	ZILAH	8.15	9.30	13.15	18.45					
7.30	11.40	17.50	KRASNA	8.30	14.30	8.15	12	14.10	18.10	Varsolc	7.35	8.50	12.35	18.10					
8.40	12.15	18.25	Varsolc	8.15	14.10	8.40	12.20	14.30	18.30	Szllágysomlyó	7.15	6.45	12.15	17.45					
10	16	—	Szllágysomlyó	7.15	13.45	10	—	16	—	Tasnád	5.30	—	—	16					
11	17	—	Tasnád	5.30	—	11	—	17	—	NAGYKÁROLY	4.30	—	—	15					
			Nagykároly	4.30	—														
Érkezik					Indul					Érkezik					Indul				

Szaz évvel ezelőtt halt meg Goethe.

Erre a ritka évfordulóra jelent meg gyönyörű, jubileumi kiadásban fantasztikus olcsón Goethes Werke, 2 hatalmas kötet, vászonkötésben, 1880 oldal 272.— lejt és Emil Ludwig: Goethe, 744 oldal 21 képvel, diszvásonkötésben. Régi ár 1280 lejt, most propaganda kiadásban 180.— lejt Lepage-nál, Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, vagy előfizetve portómentesen.

Börkabátok festését garanciával vállalja UNIO Cluj

minőségben utolérhetetlen!

letbe lépett. Este már mutatkozott a magánforos clearing között. er 9. A népszövetségé hozzáfogott Magyar-helyzetének vizsgálataok mintegy tíz napig után a bizottság jelenétségnek.

Akarja,

UJ KELET, yidóság organuma, anul teljes kötelességét

ESSSE előfizetését!

Százalékos állítás!

odalom

esések és történetek

I. 90

III. 110

IV. 90

rom kötet 270

énz a láthatáron 50

Kötve 70

den munkái. 2 kö- 180

A kurtizánok tün- 130

ra. Két kötet 40

z 35

zarándokutja 40

emihl Péter csodá- 70

s: Veszedelmes vi- 180

vet 65

Egy férfira a mult- 50

bizánci rabszolga- 35

án, a farkaskutya 440

ály összes művei. 180

árakozások, 2 k. 40

ztjepancsikovo és 45

n, füttöm, citerám 45

szaka a tengeren 45

amás, a jószeren- 45

adik Róma. 2 köt. 180

Szent Antal meg- 90

90

stlakodalom 35

anne 35

70

olányi Dezső for- 70

egy művészi raj- 35

játék 35

Láma zarándok- 50

6: Akárki. Játék 35

láláról 35

l. Drámai költe- 90

50

Prózaí írárok 50

50

ofón 35

akák 50

ly regényei 90

ató:

vosztályában

gy az összeg előze-
llett szállítunk.

g vezet!!!

Hatvan év tanulságai

Irta: Gábel Sándor (Tg.-Mures)

A magyarországi zsidóság életében nevezetes dátum az 1871-ik év október 22-ik napja. Majdnem hároméves késhegyig menő áldatlan testvérhárcnak vetett véget ezen a napon a magyar parlament képviselőháza, amikor a zsidóság konzervatív részének, az ortodoxiának teljes vallási és adminisztratív különválását szankcionálta, kimondván, hogy az 1868-i zsidó kongresszus határozatai csakis azokra a hitközségekre bírnak érvénnyel, amelyek azt elfogadni akarják. Megszűnt a majoritással hozott, de a tradicionális zsidóságra sérelmes határozatok oktroj-ejeje, ezzel megkezdődött országsszerte az ortodox zsidó hitközségek megszervezése. A képviselőház kellett határozatával véget vessen a kongresszus által oktrojált statutumok mindenre kötelező érvényességének, mert a liberális politikusok egész sora sietett a lelkiismereti szabadság ellen elkövetett merényletet jóvátenni. Belátták, hogy a kongresszusi határozatok nagyon mélyen nyulnak bele a hitéletbe, azok nemcsak az adminisztratív kérdéseket érintik, nemcsak, — mint akkor hangoztatták — kulturát és rendet akarnak teremteni, a zsidó hitközségekben, de a kultúra és rend jelszava alatt magát a vallást, a tradíciót is megreformálni akarták, ami egyes helyeken sikerült is, de különösen az ország délkeleti és északi részében elementáris ellenállásra talált. Majoritással csak oktrojálni lehet, azt is csak ideig-óráig, mert kimondott vallási kérdésben szavazni nem lehet, annak eldöntésére egyetlen fóruma van a zsidóságnak: a Tóra szabályai.

Az ortodoxia különválására hozott határozatot, mely később királyi szentesítést nyert, nagy megdöbbenéssel fogadta a kongresszusi zsidóság. A zsidóság szétforgcsolódása csakis a zsidóság megsemmisüléséhez vezethet — volt akkor a divatos szólam, melynek ellenkezőjét az elmúlt hat évtized, mindenhol, ahol a zsidóság vallásfelfogási rétegezettsége fennáll, frappánsan bebizonyította. A zsidó ortodoxia az a rezervórium, amelyből a zsidóságnak minden frakciója táplálkozik. Az a fél százados küzdelem, melynek során a magyarországi kongresszusi és ortodox zsidóság a legelésebben állt szemben egymással, már csak a mult kellemetlen emléke és objektive megállapítható, hogy a harc nem volt hiábavaló, nem volt meddő, mert a legteljesebb kiengesztelődésre vezetett és a legharmonikusabb együttműködést eredményezte. De az is kétségtelen, hogy elveiből az ortodoxia egyetlen jótányit sem engedett, hanem a neológia jutott arra a helyes belátásra, hogy ha vallási elveit nem is mindenütt revidálta, csakis karöltve, csakis a konzervatív tábor támogatásával követi azt a helyes politikát, amely az egyetemes zsidóság létérdekének megfelel és saját boldogulására egyedül vezethet.

Csodálatos tünetnek látják, bár igen logikus fejlődési etap, hogy amíg a mai Magyarországon az elmúlt hat évtized alatt egyetlen ortodox hitközség a szervezeti alapjait el nem hagyta, számos neológ és status quo — Szervezeti alapon álló közösség lépett át az ortodox szervezetbe. Ezt a fontos tanulságot látják itt Erdélyben is, ahol az ortodoxia gyarapodása majdnem konjunkturálisnak nevezhető. Bizonyosodottnak tekinthető, hogy a vallási pozitivizmus szemléletmód győzi le a negativizmust, sőt ennek vérszegényebb változatát, a vallási indifferentizmust is. És a felfogások és világnézetek ezen eltolódása ma is aktuálisan napirenden van.

Számolni kell e tagadhatatlan tényrel minden fórumnak, amely zsidó kérdésekkel foglalkozik.

Ha a saját céljainknak megfelelő kon-

zekvenciákat akarunk az elmúlt hat évtized történelméből levonni, ismételtelen csak szemügyre kell vegyük a magyarországi példát. A magyarországi ortodoxia mai vezetőségében harmonikus összműködés tapasztalható az ugynevezett askenázi és szefárd frakció között. Az elnök kiváló vallástudományi és világi műveltsége mellett az askenázi részt reprezentálja, míg a munkácsi származású alelnök, akinek egyéni kiválósága se mindennapi, szefárd érdekek védelme címén került vagy 30 esztendő előtt a központi iroda vezetőségébe. És mit láunk? Ma nincs se askenázi, se szefárd kérdés odaát, ma csak az egységes ortodoxia érdeke a mérvadó, bár ott is akadnak elemek a hitközségek keretein belül, akiknek az ortodoxia kebelén belül is egyetlen céljuk van: a széthúzás. Igaz viszont, hogy az államhatalom teljes autoritásával a központi iroda mellett áll, ezen felül annak anyagi függetlenségét, már az államraison érdekében is, teljes mértékben biztosítja. Még valamit. Nem véletlen, hogy a magyarországi központi iroda élneke közül csak egyetlen volt rabbi, az is állását otthagya és így foglalta el az irodai élneki állást.

Előre kellett a mondottakat becsátanunk, hogy az erdélyi ortodoxia legközelebbi összeülő sorsdöntő kongresszusára némi tájékozódást nyujtunk.

Miután a beszercei ort. központi iroda megboldogult elnöke, Ullmann Salamon elhalálozásával az elnöki szék betöltése halaszthatatlan, szembe kell néznünk ezen óriási horderejű, az egész erdélyi ortodoxiára és annak jövő fejlődésére rendkívül fontos kérdéssel, le kell szögezzük álláspontunkat minden irányban, hogy a kérdés megoldása a közóhajnak feltétlenül megfeleljen. Első és alapfeltétele ezen magas állás betöltésére, hogy a jövődöbéli elnök kizárólagosan ezen hivatásának éljen, mert abszurdum, hogy ilyen magas, sok tevékenységet igénylő hivatást mellék foglalkozásként kezeljenek.

Az ortodox közvélemény óhajta az volna, hogy a központi iroda elnöke világi ember legyen. Ezen óhajlás méltányos és praktikus szempontból is figyelembe veendő, viszont a leendő elnök működési sikerének sine quo non-ja, hogy amennyiben az összeülő kongresszus többségének bizalma papi embert ültetne az elnöki székbe, annak papi állásáról feltétlenül lemondania kell és tevékenységét kizárólag az iroda vezetésének szentelje. Ezzel a kérdéssel szoros kapcsolatban van az iroda anyagi függetlenségének kérdése. A központi irodának egy oly anyagi bázis teremtenő, amely által függetlenítheti magát úgy az egyes frakcióktól, mint a hitközségektől. Hogyan is képzelhető egy olyan szerv függetlensége és feltétlen objektivitása vitás esetekben való ítélkezésnél, amely szerv fenntartásához maguk a vitás és sokszor perben álló feleknek kell az anyagi bázist előteremteni. Valljuk be, ebből a visszásságból sok zavar származott a multban, melynek szanálására éppen most nyílik a legmegfelelőbb alkalom. Ugy az elnök világi voltára, mint a központi iroda anyagi függetlenségére újból csak a magyarországi példára hivatkozunk. Rendkívül fontosnak tartjuk ezzel kapcsolatban az utánpótlás kérdését is elintézni. A mai zavaros és semmilyen tekintetben nem kívánatos állapot óva inti az ortodox zsidóságot, amely talán túlzott optimizmusból, vagy más okból, ezen fontos kérdéssel nem foglalkozott, a mult ezen hibáját sürgősen likvidálja. Egy felekezet vezetésében a folytonosság minden körülmények között fenntartandó. Előterbe nyomul tehát az alelnök, vagy elnökhelyettes választásának a kérdése is, mert csakis így lehet a vezetést na-

gyobb zökkenés nélkül folytatni.

Elsősorban a kormány kötelessége, hogy azon központi szervnek anyagi függetlenségéről gondoskodjék, amely mintegy összekötő kapcsot képez a zsidóság és a kormányhatalom között. Nemesak az alkotmányból és a fennálló törvényekből kifolyólag kötelessége ez a kormánynak, de félreismerhetetlen érdekek is. Ezzel szoros kapcsolatba kerül az a kérdés, hogy a központi iroda lefelé való autoritása biztosítható, mert a lefelé való autoritás csakis úgy szerezhető meg egy ilyen szervnél, ha annak a felfelé való

autoritása az intézőkörök által, expressis verbis, kimondatott. Nagyon sok munkát és energiát takarít meg magának a kormánynak, ha a zsidókérdések komplexumát a központi irodára áthárítja és nem teszi ki intézkedéseit erős kritikának és nem nyúl bele olyan kompetenciába, amelyet a vallásfelekezetek autonómiája véd.

Az erdélyi ortodoxia intern feladatairól is feltétlenül szükséges az összeülő kongresszusnak tárgyalnia, ezek bővebb kifejtését és kellő megokolását a kongresszus összeülésének idejére legyen szabad halasztanunk.

Három zsidó ellenforradalmárt lepleztek le a szovjet-ellenes összeesküvésben

Zsidók a szovjet elleni harcban

Moszkva, október 9. Fehéroroszország komunistá sajtója nagy cikkben számol be arról az összeesküvésről amelyet a napokban lepleztek le a petrográdi állambiztonsági hivatal. Az összeesküvők politikai párt megalakításán fáradoztak, amelynek azt a címet adták: „Fehéroroszország nemzeti demokrata pártja”. A pártnak az volt a célja, hogy Fehéroroszország szakadjon el a szovjetuniótól.

A lapok szerint a zsidó nacionalisták kéz a kézben dolgoztak az összeesküvőkkel. A megalakult miniszteri listán három zsidó neve szerepelt.

mint kereskedelmi és iparügyi miniszter, Scheinin, mint munkaügyi miniszter és dr. Diechter, mint közlekedésügyi miniszter.

Kaplan állítólag bevallotta, hogy részt vett az összeesküvésben. Azt mondotta, hogy vallásos és nemzeti gondokodó szülők gyermeke, már kora fiatalságában foglalkozott a cionizmussal, melynek elvét ma is mgáéának vallja. E szellemi beállítottságánál fogva kötelességének érezte, hogy résztvegyen olyan mozgalomban, amely a szovjetrendszer egy nemzeti demokrata rendszerre akarja felelerelni.

Japán repülőraj harminchat bombát vetett egy mandzsúriai városra, ahol a kormány székel

A Peking-Mukden vasutvonalat is bombázták a japán repülők

London, október 9. Pekingből jelentik, hogy 12 gépből álló japán bombázó repülőraj 36 bombát vetett Kin-Csau városra, hol jelenleg a mandzsúriai kormány székel. A bombázás következtében több épület súlyosan meg rongálódott. Két teherautó sofförjei, hat járókelő s a megrongált házakban még néhányan az explózióknál életüket vesztették és több sebesülés is történt

a bombázás közben. A japán pilóták bombázták a város mellett vonuló Peking-Mukden vasutvonalat is, de a pályát a bombák megkímélték. Ugy hírlik, hogy az újabb repülőtámadásra sem adtak ki Tokióból parancsot s a japán kormány még visszalépésének kérdését is megfontolás tárgyává tette mert a katonai klikkel szemben nem tudja érvényre juttatni akaratát.

Téves verdiktet hoztak az esküdtek

és ezért a bíróság nem ítélkezhetett a siketnéma gyilkos felett

Pozsony, október 9. Tancos Lajos 20 éves felsőszelii legény tragikus figurája az életnek. A fiatal legény tragikumában állott, hogy siketnéma volt és emiatt nagyon sokat kellett szenvednie. A fiatal Tancos nem volt jó ember, mint ahogy a legtöbb testi hibában szenvedő ember nem az. Azenberek iránti gyűlöletét még fokozta az a körülmény, hogy celtáblája volt az allandó gúnyolódásoknak a faluban. A szomszédsgban élt Bán Mária 69 éves asszony, aki összeférhetetlen természetéről volt ismeretes a faluban.

Nem is hívták másnak, csak „boszorkánynak”. Ez év január 4-én este 8 órakor az öreg asszony valamilyen neszt hallott az udvarról. Kiszaladt a szobából és az udvaron meglátta a siketnéma legényt. Az öreg asszony dühbe gurult és ki akarta kergetni a siketnéma legényt az udvarról, aki azonban nem mozdult. Erre az öregasszony seprüt ragadott és azzal ráütött a legényre. A siketnéma erre felkapott egy villát, amely földön feküdt és azzal febesújtotta az öregasszonyt, majd egy téglát vett fel és azzal továbbütölte az öregasszony fejét.

Amikor ráakadtak Bán Mária-ra, még élt, de sebesülése életveszélyes volt. Azonnal beszállították a pozsonyi állami kórházba, ahol magához tért, de csak annyit tudott mondani, hogy a fiatal Tancos volt a tettes. Negyednapra a kórházba való beszállítás után meghalt.

A siketnéma fiatalember ellen halált okozó súlyos testi sértés címén emelt vádat az államügyész. Az ügyet ma tárgyalta a pozsonyi esküdttörzsök Knapp felsőbírósi tanácsos elnöke alatt. A vádat Matos államügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Kondor Árpád pozsonyi ügyvéd védte. Az elnök kérdéseit Valkovics siketnéma tolmács közvetítette,

aki a siketnéma jelbeszédével valahogy kihámozta a tényállást. A vádlott bevallotta, hogy először villával, majd pedig téglával febeütötte az asszonyt, de arról fogalma sincs, hogy aztán mi történt.

A bizonyítási eljárás befejezése után olyan dolog történt, ami meglehetősen ritka az esküdttörzsökös történetében. Az esküdtek tanácskozásra vonulnak vissza, hogy a feltett kérdésekre válaszoljanak és ennek alapján megformulazzák a verdiktet. Amikor az ítéletkihirdetésre kerül a sor, a tárgyalást vezető elnök kihirdeti, hogy az esküdtek ellentmondó feleleteket adtak a kérdésekre, amennyiben a ténykérdésre igennel, a jogi kérdésre pedig nemmel válaszoltak. Az esküdtek téves verdiktje alapján a bíróság nem hozhatott ítéletet s ezért a tárgyalást megsemmisítette és az ügyet más esküdtszék elé utalta.

Ausztria korlátozta az élomarhák bevitelét Lengyelországból. Bécsből jelentik: Ausztria a fellépett állapotbetegségek miatt korlátozta élomarhák és sertések Lengyelországból történő importját. A többi exportállamok kilátásai így javultak.

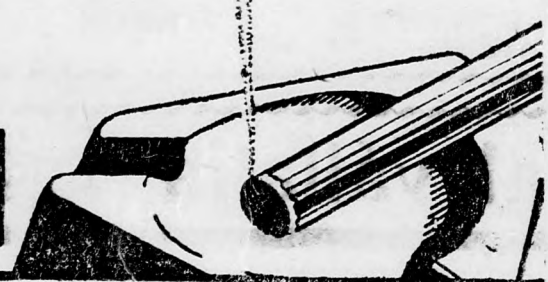
2 lejbe kerül egy borotválás

„IDEAL”
késnélküli borotváló porral, amely egyedüli kipróbált és elismert higiénikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL” védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 krg.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszling József borbély Cluj, Reg-Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

Ne várják orvosuk rendelését. Késő lesz! Szokják meg ezután a denikotizált FUMOSAN cigarettát, vagy szivart.

FUMOSAN

Dohányosok

Szomb
A. UJ K
bár
Fősz
Felelő
Hátz
Kikéink
meg
A Zsid
esolatok
se érdeke
mainkban
vezetőség
részében
tartását h
retében a
molni a
sági prob
tívtársó
11-én este
Aháron i
amelynek
vezetőség
törvé.
A k
nak ilyen
vezett 12
ges részve
nel megis
kereteibe
sen a pár
Rosenzwe
az Ifjuság
Dező fog
— Az en
dióban. M
megkezdte
sának előke
vezetősége
sére a bécsi
Nüchtern t
adást rend
színház hir
Adamját. A
13-án, kedő
Jenő, a mű
Tul
— Japán
már az óce
Seattle nyu
lött hétfőn
retlen repü
gép a Csen
irányban f
majd négy
szállott a W
narcheében.
kiából star
amerikai re
born és Her
lás nélkül
Japánból A
óra alatt te
utat. Aliq
Samusbíro
tőszervezeté
csökkentésk
benzínjüket.
a földhöz er
balfelé meg
végre a por
lóták sértet.
— Elhizot
Ferenc Józ
előmozdítja
nyeddé teszi
vást terem.
tatja, hogy a
végből felé
lamint arany
áldásos hatá
eserüviz gy
ban és fűsze
— A Graf
armadik dé
elentik: A G
ekjén indul
A léghajó e
lt Dél-Amer
almi vállala
esz utakat
ires között.

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A Zsidó Párt és tagjai közötti kapcsolatok megteremtésére és kimélyítése érdekében, mint ezt már előző számunkban jeleztük, a helyi szervezet vezetősége Kolozsvár város különböző részeiben sorozatos népgyűlések megtartását határozta el. Ezen gyűlések keretében a párt vezetői be fogják számolni az aktuális politikai és gazdasági problémákról, valamint a párt aktivitásáról. Az első népgyűlés folyó hó 11-én este 7 órakor a Heliai uccán Bész Áháron imaházban lesz megtartva, amelynek sikeres létrejötte az Imaház vezetőségének készsége által vált lehetővé. A külvárosokban lakó zsidóság-
 nak ilyenformán alkalma nyílik a tervezett 12 kerületi gyűlésen való tömeges részvételre, valamint a párt célkitűzéseivel megismerkedni és egyúttal a párt kereteibe beilleszkedni. A fenti gyűlésen a pártot dr. Kertész Jenő elnök, Rosenzweig Emánuel, László Jenő és az Ifjúsági Szekció részéről Hermann Dezső fogják képviselni.

Az ember tragédiája a müncheni rádióban. Münchenből jelentik: A rádió megkezdte az Ember tragédiája előadásának előkészületeit. A müncheni rádió vezetősége meghívta az előadás rendezésére a bécsi rádió irodalmi vezetőjét, Hans Nüchtern tanárt, aki tavaly a bécsi előadást rendezte és Raoul Aslant, a Burgszínház hírneves tagját, a bécsi előadás Adamját. A müncheni előadás október hó 13-án, kedden lesz. A bevezetőt Mohácsi Jenő, a mű fordítója tartja.

— Az ember tragédiája a müncheni rádióban. Münchenből jelentik: A rádió megkezdte az Ember tragédiája előadásának előkészületeit. A müncheni rádió vezetősége meghívta az előadás rendezésére a bécsi rádió irodalmi vezetőjét, Hans Nüchtern tanárt, aki tavaly a bécsi előadást rendezte és Raoul Aslant, a Burgszínház hírneves tagját, a bécsi előadás Adamját. A müncheni előadás október hó 13-án, kedden lesz. A bevezetőt Mohácsi Jenő, a mű fordítója tartja.

Nehézségekbe ütközik Brüning új kormányalakítása

Lehet, hogy Gessler, volt hadügyminiszter kap megbízatást kormányalakításra

Berlin, október 9. Brüning tegnap folytatta kormányalakítási tárgyalásait. A legnagyobb érdeklődést váltották ki Gessler volt hadügyminiszterrel folytatott megbeszélései, akit birodalmi belügyminiszternek akar megnyerni. Brüning megtartja a külügyi tereát is ezzel dokumentálni óhajtván, hogy a birodalom külpolitikájában az új kormány az eddigi irányelveket fogja tovább követni.

Ujabb jelentés szerint Brüning kormány alakítása nehézségekbe ütközik. Lehetséges hogy visszaadja megbízatását és ez esetben Gessler volt hadügyminiszter kap kormányalakítási megbízatást.

— A Dolgozó Palesztina Barátainak Ligája f. hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Hitachudt Haavodah Str. Iasilor (v. Nagyszamos ucca) 14. szám alatt gyűlést tart, amelynek keretében Jámor Ferenc a Liga eddigi működéséről és Székely Mose a palesztinai munkásságáról és annak intézményeiről fog előadást tartani. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

— A kolozsvári Palesztina Hivatal közleményei. A kolozsvári Palesztina Hivatal a Calea Regele Ferdinand 30. szám alól (a Széki-palotából) a Calea Regele Ferdinand 34. szám alá (A Metropol-kávéház épületébe), dr. Weisz Fülöp elnök lakására helyezte át, I. emelet 10. szám alá. Figyelmeztetjük a Palesztinába utazni szándékozókat, hogy folyó hó 31-től kezdve az utlevél elnyeréséhez szükséges minden egyes aktát külön-külön láttamoztatni kell a vármegyei prefektúrán, ahol minden egyes aktára külön rávezetik, hogy: „Verificat de noi”. E verifikálásokat nélkülöző aktákat a minisztérium október 31-től kezdve nem fogadja el.

— Összetűzés a kopenhágai kommunis-
 tapör tárgyalásán. Kopenhágából jelentik: A kommunistáper tárgyalásának ideje alatt a törvényeségi palota előterében kommunistatüntetés zajlott le. A karhatalom és a tüntetők között összeütközések voltak asszony sulyosan, három rendőr könynyebben megsebesült. Mintegy harminc kommunistát letartóztattak.

— Az eszt belügyminisztérium betiltotta egy bankház működését. Londonból jelentik: Az eszt belügyminiszter betiltotta a G. Schell revali bankház további működését, mert a pénzintézet nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek külföldi hitelezőivel szemben.

— Magánalkalmazottak kirándulása. Vasárnap, október 11-én a magánalkalmazottak a következő utiránnyal kirándulást rendeznek: Tordaszentlászló, Járavölgye, Boróv, Torockó, Nagyenyed, Torda, Kolozsvár. Autóköltés személyenként 80 lej. Indulás reggel 6.30-kor a vármegyei ház elől. Jelentkezni lehet Szabó Jenő cégnél. Vendégeket szívesen látunk.

— Több vagon olaszországi bort tartóztattak fel a francia határon. Rómából jelentik: A francia határon több vagon olaszországi bort tartóztattak fel azzal az indoklással, hogy az engedélyezett egy-negyedmillió hektoliteres kontingens kimerült. Az olasz exportörök felajánlották, hogy 55 frank helyett 84 frankot fizetnek a bevitel engedélyezéséért, de nem kapták meg az engedélyt. A kormány retorziókat fog életbeléptetni.

— Berlinbe utazik a párizsi városi tanács elnöke. Párizsból jelentik: Latour, a párizsi városi tanács elnöke több városi tanácsos kíséretében október 18-án Berlinbe utazik. A látogatás a német-francia közeledés ügyét szolgálja.

pleztek le vésben

és iparügyi minisz-
 munkaügyi minisz-
 mint közlekedés-
 bevallotta, hogy
 esküvésben. Azt
 lósos és nemzetien
 gyermeke, már kora
 között a cionizmus
 na is mgának vall-
 litottságánál fogva
 zte, hogy részt-
 galomban, amely a
 y nemzeti demok-
 arja felelesérlni.

at bom- riai vá- székel

japán repülők
 A japán pilóták
 mellett vonuló Pe-
 utvonalat is, de a
 megkímélték. Ugy
 ob repülőátadásra
 óból parancsot s a
 ég visszalépésének
 olás tárgyává tette
 kkel szemben nem
 atni akaratát.

az es-

gyilkos felett
 beszédével valahogy
 st. A vádlott beval-
 villával, majd pedig
 az asszonyt, de arról
 aztán mi történt.
 rás befejezése után
 ami meglehetősen
 kosás történetében.
 esközásra vonulnak
 ett kérdésekre vála-
 lapján megformuláz-
 kor az ítéletkijárde-
 tárgyalást vezető el-
 az esküdtek ellent-
 adtak a kérdésekre,
 sérdésre igennel, a
 nemmel válaszoltak.
 erdiktje alapján a
 ott ítéletet s ezért a
 sítette és az ügyet
 általa.

átolta az élómarhák
 ágából. Bécsből jelen-
 pett állapotbetegségek
 ómarhák és sertések
 ténő importját. A
 kilátásai így javul-
 ták.

egy borotválás
AL
 porral, amely egye-
 lismert higiénikus,
 óbb. Kérjen minde-
 védjeggel ellátott
 g-os csomagolásban,
 elegendő és amely-
 gy direkt a készítő-
 borbély Cluj, Reg-
 djunk az utázzattól.

Operettpremier! Szombat! Vasárnap! Hétfő!

Tul a Dunán Baranyában Lengyel Irén szerződött tag első fellépése. Vasárnap délután Ballerina mérsékelt délutáni helyárrakkal.

— Japánból Amerikába is átrepültek már az óceán. Newyorkból jelentik: Seattle nyugatamerikai kikötőváros fölé hétéfnő hajnali három órakor ismeretlen repülőgépjelent meg. A repülőgép a Csendes óceán felől jött és keleti irányban folytatta útját Newyork felé, majd négy órakor (középeurópai idő) leszállt a Washington államban levő Wenarcheeben. Itt tudódott ki, hogy a Tokioból startolt Pangborn és Herndon amerikai repülőgépjáról van szó. Pangborn és Herndon az elsők, akiknek leszállás nélkül sikerült az óceán átrepülése Japánból Amerikába. Az óceán hősei 41 óra alatt tették meg a 8400 kilométeres utat. Alighogy felszállottak a japáni Samusbíróban, ledobták a repülőgép futószekerét, hogy a repülőgép súlyát csökkentse. A leszállást ezért a futószerekek nélkül kellett megoldaniuk. Hogy a robbanást elkerüljék, a leszállás előtti pillanatokban kibocsátották a megmaradt benzinjüket. Amikor azután a repülőgép a földhöz ért, kis híján felborult, azután balfelé megfordult tengelye körül, amíg végre a porföveken állva maradt. A pilóták sértetlenek maradtak.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Bíró Andor kolozsvári nagykereskedőt, az ortodox hitközség elnökét. Édesapja Blau Herman magánzó és messze környéken ismert talmudtudós Fehérgyarmaton elhunyt. A főztiszteletben álló öreg ur temetése rendkívül nagy részvét mellett zajlott le. Felekezeti különbség nélkül az egész község lakossága résztvett a temetésben. Jungreis rabbi helyettes megátó szavakkal bucsuztatta az elhunytat.

— Dr. Hamburg József felolvasása a WIZO-ban. A WIZO kolozsvári csoportja kedden délután tartja ezidei első teadélutánját, amely rendkívül eseményes lesz a város cionista életének. Az előadássorozat dr. Hamburg József fogja megnyitni, Ehrenburg híres regényének, a „Julio Jurenito”-nak ismertetésével. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A lámpaláz. (Operettbemutató a kolozsvári Magyar Színházban). Stella, Harmath és Rozsnyay operettjét mutatták meg tegnap este a kolozsvári Magyar Színházban. A lámpalázat. Sovány meséje, de itt-ott szellemes zenés vígjáték, amelynek legfőbb vonzerejét muzsikája adja meg. Ismert, de behízsgő melódiaju slágerekben bővelkedik, pompás táncszámokkal tarkítva. Ennek ellenére kevesen nézték meg. Az előadás keretében ezúttal is Neményi Lili excellált. Táncai temperamentumosak, enekszámai kedvesek és humorban gazdagok voltak. Mayer Kató is kedves volt, de kissé túlzott. Tompa, Selmeczy, Putnik Bálint a lehető legjobbat adták. Ihász nem volt disponálva. Miklóssy Margit a régi derüt és komikumot sugározta maga körül. Réthely szintén. A közönség sok tapsal honorálta a színészek kitünő teljesítményét.

— A gyermekmuzeum. Hamburgból jelentik: Hamburgnak legközelebb gyermekmuzeuma lesz. A gyermeki test titkai, a fejlődő gyermek talányait teregetik a nyilvánosság elé. A gyermek muzeumban Németország egyik legnagyobb konzervátora, az altonai muzeum biológiai osztályának vezetője 25 éves munkájának gyümölcsét gyűjti össze. Manapság már nem tömik ki sem az állatokat, sem az emberi testrészt, hanem a testet, amelyet az utókornak megakarnak örizni, olajjal, szeszszel kezelik s különböző vegyszereket alkalmaznak a test konzerválása céljából, amelyeket valószínűleg az egyptomaiak már ismertek és amelyeket most újból hosszú fáradságos munkálatok után fedeztek fel.

— A Marpe Lanefes Egyesület ünnepi kiosztása. Mérlegelve az őrjási nyomort, amely városunk szegényei között uralkodik, az egyesület vezetősége szakkot ünnepet megelőzőleg 30 városi szegény beteg részére egyenként 2 kg. húst, 20 tojást, 5 kg. lisztet, 1 kg. cukrot osztott ki.

— Miklast választották újra Ausztria elnökévé. Bécsből jelentik: Miklast újra megválasztották Ausztria elnökévé. 109 szavazatot kapott, míg a kisebbséges maradt szocialista Renner, volt kancellár 93 szavazatot nyert. A Heimatblokk nem vett részt a szavazásban.

— Svájcban is van militarizmus. Bernből jelentik: A hatodik gyalogos brigád a Solothurn—Lutherbach közötti országon defilírozott a hadosztály- és brigádparancsnok előtt. A diszfelvonulást 15 ezer ember nézte végig. A másfél órán át tartott defilén 9 ezer katona vonult el a parancsnokok előtt.

— Akinek a gyomor fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az igyon természetes

Bikszádi víz

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

— Erősen gyarapodott az amerikai zsidó szegények száma. Newyorkból jelentik: Az amerikai zsidó szociális egyesületek központi irodája a napokban tette közzé jelentését, Eszerint az adományokat igénybe vett zsidó szegények száma az utóbbi időben ijesztő módon gyarapodott. 1931. év első hat hónapjában a zsidó jóléti intézmények 1.432.897 dollárt adott ki szegények támogatására, míg tavaly ugyanakkor 1.028.894 dollárt folyósítottak erre a célra. A támogatásokat igénybe vett családok száma 43,8 százalékkal emelkedett. A zsidó instituciók által nevelt és támogatott szegény gyermekek száma módfelett megsaporodott.

— Tulnyomóan derült időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint még tulnyomóan derült időjárás várható erősebb nappali felmelegedéssel és egyelőre hűvös éjjellekkel. A hőmérséklet Budapesten ma délelben 17 fok Celsius.

— Népgyűlést tartanak a máramaros-szigeti zsidó Népbank részvényesei. A máramaros-szigeti zsidó Népbank tudvalóleg megszakitotta az összeköttetést a Foundationnal. Az intézet részvényeseinek egy számottevő csoportja elégedetlenkedik az igazgatóság eme ténykedésével és vasárnap délelőttre monstregyűlést hívtak egybe Máramarosszigetre. A részvényesek állásfoglalása azért bir fontossággal, mert remény van arra, hogy ezen gyűlés kedvező határozata esetén a Foundation esetleg hajlandó lenne újból tárgyalásokba bocsátkozni az intézettel.

FIGYELEM! FIGYELEM!
MEGNYILT AZ
“IDEAL”
 modern könyvkötészet
 Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii (Fő-
 tér) 9. szám (földszint.)
 Mindennemű könyvkötészeti mun-
 kák: üzleti könyvek, albumok, min-
 dennemű dobozok legelőnyösebb,
 olcsó beszerzési forrása. — Tisztri-
 selők, diákok, könyvtárak részére
 árendgdmény.
**Rendeléseket vidékre is
 eszközöl!!!**

Színház—Mozi

A Magyar Színház heti műsora

Ma, szombaton délután 3 órakor: Nótás kapitány. (Első ifjúsági előadás, nagyon olesó helyárrakkal. Karácsonyi lível, Neményi Livel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral. Bevezető előadást tart Tárca Bertalan tanár. Sorozatszám 8.)

Szombat este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (Operette-ujdonság először. Lengyel Irén szerződött tag első föllépése. Premier-bérlet 3. szám. Sorozatszám: 10.)

Vasárnap d. u. 5-kor: A Ballerina. (Operette-ujdonság 5-ödször Neményi Lili, Major Kató, Putnik Bálint, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmezi Mihály, Leóvey Leó föllépésével. Déltutáni mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 11.)

Vasárnap este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (Operette-ujdonság 2-odszor. Lengyel Irénnel. Napi bérlet 3. szám. A. Sorozatszám: 12.)

Hétfőn este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (3-adszor. Lengyel Irénnel. Napi bérlet 3. szám. B. Sorozatszám: 13.)

CORSO-MOZGO műsora

Szombat: 3, 5, 7, 9 órakor: (A törvény nevében! Izgalmas bűnügyi dráma. Két nő harca egy férfiert. Főszerepekben: Gustav Fröhlich, Hans Brauswetter, Albert Bassermann és Charlotte Ander. Műsor előtt: A legújabb világhírő.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Matiné! Harc a gyémántokért. Tom Mix remek filmje. Olesó ehlyárrakkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: A törvény nevében. Hatalmas bűnügyi dráma. Az Ufa studio egyik legértékesebb alkotása. Főszerepekben a legkiválóbb színészek: Gustav Fröhlich, Albert Bassermann, Charlotte Ander, Hans Brauswetter. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírő.

SELECT-MOZGÓ műsora

Szombat: Bécsben szerettem egyszer egy kislányt... Végtelenül kedves vigjáték német párbeszédekkel, főszerepekben: Gretl Theimer és Werner Futerer.

Vasárnap: Bécsben szerettem egyszer egy kislányt... Végtelenül kedves vigjáték német párbeszédekkel, főszerepekben: Gretl Theimer és Werner Futerer.

Szinkór-Mozgó műsora

Szombat d. u. 6 órakor egyetlen előadás: Afrika beszél.

Vasárnap d. u. 3 órakor egyetlen előadás: Afrika beszél.

Hétfőn d. u. háromnegyed 3, fél 5, negyed 7 órakor: Afrika beszél.

Legközelebb szerelem parancsra. (Németül beszél) pikáns, zenés hangosvígjáték. Rendezte: Johannes Riemann. Főszereplők: Olga Tschechowa, Tala Birell, Johannes Riemann, Hans Junkermann, Arnold Korff. Az Universal Pictures ezévi szuperprodukcója.

URÁNIA-MOZGÓ műsora

Szombat: David Golder, Irene Nimerowsky regénye, főszerepekben: Harry Bauer. Vasárnap: David Golder, Irene Nimerowsky regénye, főszerepekben: Harry Bauer.

TÖZSDE

Kolozsvár, október 9. Márka 40, holland forint 68.20, dollár 169, font sterling 6.75, francia frank 6.50, lira 8.80, cseh korona 4.99, pengő 28.20, dinár 3, shilling 23.25, svájci frank 93, zloty 19.50, belga fr. 24.

Bukaresi, október 9. Francia frank 6.60, font 650, dollár 167.70, belga frank 23.60, lira 8.80, svájci frank 32.95, cseh korona 4.97¹/₂, shilling 23, márka 39.40, holland forint 67.55.

KÖZGAZDASÁG

Románia felmondhatja az angol-román kereskedelmi szerződést, ha Anglia felállítja a vámfalakat

V. Tilea volt miniszter nyilatkozata az angol-román szerződésről

Bucuresti-Bukarest, október 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol válsággal kapcsolatos hírek közül Romániában különösen azok a verziók váltottak ki általános aggodalmat, hogy az angol kormány fel fogja állítani a vámfalakat az import-termékekre. Ezzel Romániában súlyos csapás érné különösen a terményexportot, melynek egyik jelentékeny felvevő piaca Anglia. Egy Angliából származó híradás azonban arról számol be, hogy sir Cunliffe Lister kereskedelmi miniszter kedvező nyilatkozatot tett ebben az irányban a külföldi újságírók előtt. A miniszter hangsúlyozta, hogy a vámfalak felállítása esetén, a fennálló kereskedelmi szerződések közül meg fognak szünni az 1930-ban kötött angol-román és az 1926-ban kötött angol-török kereskedelmi szerződések.

Dr Viorel Tilea országgyűlési képviselő, volt miniszterelnökségi államtitkár, aki 1930-ban az angol-román szerződés megkötésére Londonba delegált bizottság elnöke volt, most a

Dreptateaban nyilatkozik az angol-román kereskedelmi szerződésről.

A szerződés, amelyet 1930-ban Londonban aláírtunk, egy pontot foglal magában, mely szerint Románia mely szerint Románia abban az esetben, ha Anglia felállítja a vámfalakat, fél éves időtartamra felmondhatja a kereskedelmi szerződést. A fél éves felmondás azért kötöttük ki, mert akkor már várható volt, hogy Anglia a behozatali vámkok felállításával fogja elensúlyozni a gazdasági krízist.

Romániának minden lehetősége meg van arra, hogy a felmondási idő alatt tarifális megállapodást köthessen Angliával. Azt hiszem, hogy Anglia nem fog elzárkózni ettől a megoldástól, annál is inkább, mert Angliának néhány román termékre belföldi fogyasztása szempontjából szüksége van Ugyanakkor, ha a kérdést ebben a fel fogásban oldják meg, Anglia is piacot talál Romániában ipari termékei számára.

A francia ipar és kereskedelem filmje. Az Ipar és Kereskedelmi Kamara és az UGIR rendezésében érdekes filmet mutat be Kolozsváron a francia követség kereskedelmi kirendeltsége. A filmbemutató, amelyet a Select Mozgóban vasárnap délelőtt 11 órakor mutatnak be, teljesen ingyenes és így mindenki megtekintheti, aki a francia ipari és kereskedelmi termelés reme-

kei érdekelnék. A filmbemutatót három filmet mutatnak be: 1. Fém-silók bemutatása. 2. A Saint-Ouen-i, Párizs egyik legnagyobb villamosközpontjának bemutatása. Ipari film. 3. Egy párizsi nagy áruház kereskedelmi élete. Kereskedelmi film. A filmbemutatót az ipar és kereskedelmi kamara képviselője nyitja meg.

SPORT

Universitatea-NAC mérkőzés lesz Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, október 9. Kolozsvár ezidei futballszezónja a sok nemzetközi mérkőzés után egyik legérdekesebb belföldi meccset nyújtja vasárnap október 11-én a közönségnek. Az Universitatea és a NAC. Nagyvárad és Kolozsvár, de egész Erdély, sőt egész Románia legjobb amatőrcsapatjai játszanak egymással a hegemoniáért. Az első találkozás ezelőtt két héttel Nagyváradon az U. győzelmével végződött, a NAC revánsot kért és így jött létre a holnapi találkozás. Ennek a meccsnek azonban a két klub rivalitásán kívül továbbmenő érdekessége is van. Tudvalevő, hogy a NAC csatárosa és kapusa résztvettek a vasárnap oly váratlan eredménnyel végződött román-magyar válogatott mérkőzésen és a sajtó egy része az ő rovásukra írja az eredményt. Ép Kolozsvárt válogatott leginkább a szövetségi kapitányt, hogy a kolozsváriakat szándékosan kihagyta a válogatott csapatból és kijelentették, hogy az Universitatea Szamarival megerősítve erősebb válogatott csapatnál. Most eljött az alkalom ennek bebizonyítására annál is inkább, mert a NAC játékosai között szerepelni fog Albu is az aradi bekk, aki budapesti mérkőzésen a védelem oszlopa volt.

A kolozsvári futballsport érdekében kívánatos, hogy a mérkőzésen résztvevő közönség klub- és nemzetiségi különbség nélkül a helyi csapatot lelkesítse és ezzel támogassa a győzelem kivívásában, amellyel be fogja bizonyítani, hogy az erdélyi és egész ro-

mániai amatőrfutball fellegráa Kolozsvár, amelyet ezentul elsősorban kell tekintetbe venni a válogatott csapatok összeállításánál. A nagyváradi mérkőzésen több ezer főnyi közönség buzdította és lelkesítette a NAC-ot, a kolozsvári publikum is meg kell, hogy mutassa, mennyire szívéhez nőtt az U. szimpatikus csapata.

RADIO MUSOR

Szombat, október 10.

Bukarest. 19.30: Opera. Utána hírek.
Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli hangverseny. 12.05: A Városi Színház kamarakórusa férfikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Török Sándor novellái. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Egy pesti muzsikusi regényes élete. 5.25: Szmirnoff Szergej „Volga“ orosz balalajkazenekarának hangversenye. 6.15: Rádió amatőrpósta. 6.45: Szemelvények a Nótáskertből. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. — 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Puccini: Turandot. Az előadás után időjárásjelentés. Majd: Perti Jenő és cigányzenekarának hangversenye.
Bécs. 19.30: Rokokózene.
Berlin. 22.20: Zenekari hangv.
Breslau. 21.40: Könnyű zene.
Langenberg. 20: Vidám est.
Lipce. 22.05: Táncczene.
Stuttgart. 21.45: Éneklő fűrés.
Varsó. 22.21: Chopin művei.
Poznan. 23: Táncczene.
Milánó. 19.15: Könnyű zene. Grammfón 20.28: Jazz.
Róma. 21: Donizetti: Lammemoori Lucia c. operája.
Prága. 19.05: Fuvószene. 20.05: Citera és harmónikaverseny. 21: Hangv.
Pozsony. 17.20: Grammfón.

Kassa. 20.05: Hébe regyházi dalok. — 20.30: Énekhangv.
Brünn. 15: Zenekari hangv.
Osló. 22.05: Szavaltat. 22.35: Táncczene.
Toulouse. 21.15: Harmónika. — 21.30: Orfeusz a pokolban. 23.45: Könnyű zene.

Vasárnap, október 11.

Budapest. 9.30: A katolikus nagygyűlés közv. 10.15: Hírek, kozmetika. 11.15: Is tentisztelet. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház tagjainak zenekari hangversenye. 2: Grammfónhangverseny. 3: A földművelésügyi minisztérium előadása. 3.30: Rádió Szabadegyetem. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. — Utána szalonzenekari hangv. 6: Magyar nótáest. 7.30: Sport Utána zongorahangv. 10.15: Időjárás, majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangv.

Apróhirdetések

ERTESITES

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknként állandó kiállítás. Somlyó aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Kelengyek teljes készítése, előrajzolás, csipkebevarrás, montirozás, kézi és gépihimzés, goblenvarrás legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunka szalonjában. Str. Gh. Baritiu 16.

Háziasszonyok, vendéglősök, cukrászok! Prima minőségű téli almát, diót, gesztenyét, gombát, izeket detail mennyiségben angró ár mellett szállít a Berger cukrászda Baiamareról.

Fehérneműt varni házhoz megyek. Özv. Berkovitsné, Malom ucca 19.

Schwartz Ignácné Vegetárius Étterem (Wessély ucca) 23. Bejárt a Szappan ucca felő Vátozatos, izletes vegetárius ételek. Függyelmes kiszolgálás. Nagyon olesó árak.

חבור ווכט אין פאסטן חומש רש"י גמ"ח אונטעררריכטן אונטער צייכטן "חבור" אין דער זשאקאן

Benzintartányokat 10—150 Hl. befogadásra veszek. Ajánlatok „Industrie 898” jeligré a kiadóba kérek.

Kiadó 3 szoba, konyha összkomfortos lakás. Monostori ut 90. Értekezhetni Str. Basarabie 7., telefon 4-92.

Sapkahorgolást, selyem és gyapjuból elesen vállalok. C. Decebal 13., (volt Rudolf ut) jobbra, utolsó ajtó.

Wessély ucca 21. alatt uccai és udvari üzlethelyiségek kiadók. Értekezhetni Farkas bürüzletben.

Kiadó szoba konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel november elsejére. Decebal 5. szám.

Kiadó szoba konyha mellékhelyiségekkel november elsejére. Mihai Viteazul 36.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjeggyel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt. Tacumul ezüstárugyár Cluj Str. Gen. Neuclea (Kornis ucca) Nr. 6.

Elsőrendű ellátás egyetemi hallgatóknak a Hochmann leányotthonban Cluj Strada Iuliu Maniu 9. Nyelv- és zeneoktatás bejáróknak is. Mérsékelt díjak. Német-francia társalgás.

Kiadó elsőemeleten négyszobás modern lakás. Külön kétszobás konyhás lakás novemberre. Értekezhetni volt Szécheny tér 39. Háztulajdonosnál.

Zsidó egyetemi hallgató, német, héber francia és angol órákat adna szerény díjazásért. Cim a kiadóban.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Imáki Arnold novellái és elbeszélései. Ára 60 lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYBAN

XIV. ÉV Cluj- október 1931

As... Cik... forrá... Kézi megörzesu

Mire jó a

Van Amerika híres-neves nagy, hogy egy mesen befér... Minden van szájnak inger... tal vulkanikus melegforrás b... spricelli az ég... vnyzete pedi... hideg és mel... valóságos par... Amerika ko... náltak ebből... hordták a növe... megfogható es... Mindenféle... ban. Bölények... hroszi fajta u... da van belőlük... lár meg egyre... adni a világ u... A bankráta h... teriája háboru... is. És a föld... lékei tulétek... élték a vadász... élni a legrette... dsági váiságo... Két hete sin... detések jelent... ban. Bárki ka... gyen és bérme... lezi magát, ho... használja fel... Senkinek sen... sem. Ma, amik... kutyát is elza... lás okából, kin... mi háziállatkép... A Yellostow... egy nagyot és... odaajándékozot... táplálják a hus... Ha már ugys... nyek, lakjanak... berek.

Szebb temető... letint nemes... liek gyomra. N... zeti Park bölé... hálnak meg, m... a foka... Tiz... lakják jól le... akármilyen hat...

A Hexner-... Colfescu úgy... zede után azt... befejezést is... nagyon, hogy les... na. de ezt a foly... mertük el. Azt k... belátju, elég na... fölöttes hatóság... ai azokért a dur... ben egy ittélő t... zesített, vélem... okolatlanul. I... gyéni vélemén... egy székéből... et egy európai... rkölcsi inferio... i. Ez, minden... sekekedet is, é... esszük, hogy é... nnyel Román... lt kijelentései... gban akar éln... Naiv optimiz... t vártuk ann... olfescu ügyész... tta le a kolo... a mérnök ell... és folytatást... xner mérnök... st, hogy a nép... ságikkben ar... kat, hogy mag... nakidején mi... az újságikk... láttuk benne